

(המשך מעמוד 13)

הסיפור הוא שהם נהרסו בעת הלחימה. אכן היתה שם לחימה עקשנית מאוד. חיילי אש"ף לחמו בכמה מקומות. עד טיפת דמם הי אחרונה. פשוטו כמשמעו. כמעט איש מהם לא נלקח בשבי. אך כל חייל יודע שגם בלחימה עקשנית כזאת אין ערים שלמות נהרסות. נהרסים בתים, נהרסים כמה רחובות. כפי שקרה בצידוק ובצור.

באשר נהרסת עיירה שני מה, עד אחרון כתייה, פירוש הדבר שנמחקה מעד פני האדמה אחריו שוך הקרבות.

המילחמה של איראל שרון יודע, שזו אכן היתה אחת מהן. היא בוצעה בשקט, ביעילות גוראה, מאחרי גבנה מאחרי גבה של האומה אשר כל בניה, עד האחרון שבהם, יישא באחריות המוסרית עבור מעשה זה. היכן התושבים?

ה מושג הצבאי של דרום לבנון, המחופש בראש איורו שהי "יחידה לסיוע" הודיע כי נותרו בשטח הכבוש כ-27 אלף פליטים פלסטיניים. כמה מאות מישפחות חזרו למחנות ההרר סים, מתוך תיקווה נואשת ש"הגברים" — שכולם נעצרו — יחזרו אליה. לאחדים נמצאו "פית" רונות" (איזו מילה ניאוריעברית!) בכל מיני פינוט נטושות בצור ובצידון.

היכן השאר? היכן שטף אלה ויותר, ש"נעלמו?"

האם התנדפו באוויר? האם בלי עזה אותם האדמה? חוסלו על-ידי משיכת קולמוס של סטאטיסטיקאי שכיר במישרד כלשהו בירושלים? (אני עשיתי רק בניירת...)

דיווחים ראשונים ממקורות שר נים מגלים אמת אחרת: 200 אלף אלה נודדים בדרך-לא-דרך בכיוון היחידי האפשרי, צפונה-מזרחה. שם הם נמצאים עתה, מול פני הקווים של הסורים, המסרבים לקבלם. רבבות מישפחות — נשים וילדים, הגר ובניה — רובצות שם על הארץ, מתחת לעצים ור לכיפת-השמיים, ואלהים רואה אותם.

הם ממתנים שם, חסרי תיקווה, ומצפים לבאות — דגשמים, לשלום של לבנון, לרחמי שמיים, לקולו של מלאך ה'.

ואם יקרה מה שיקרה בבירור, עלולים להצטרף אליהם מאות אלפים נוספים — 50 אלף נשר יהם וילדיהם של 8000 לוחמי אש"ף הנצורים בעיר, ועוד 150 אלף פליטים סהם.

כל אלה הם — אודי כראי להזכור — בני-אדם חיים ונושמים. נשים כמו האשה ממזל. ילדים כמו הילדים למטה ברחוב בני-אדם. בני אברהם. "כי זרעך הוא."

הטורים

הפרופסור שלמה אבינרי רוצה להיות בעניינים,

גוש-אמונים טוען שדרום לבנון הוא המשך טבעי של הארץ, ואת מילחמת-הלבנון ישכחו כמו ששכחו את המלחמה באפגניסטאן

פצצת המיצרר הליברלית

גם לליברלים יש פצצת מיצרר. היא תוצרת בית, ליתר דיוק, מתוצרת ההנהגה המותסכלת: השר יצחק מודעי. זוהי פצצה עונתית. בכל פעם שמנחם בגין מרכיב ממשלה או נמצא במצוקה קואליציונית, או מרחיב משלתו על-ידי "שחקני חיוק" מחוץ לליכוד, שולפים את פצצת מודעי ומאיימים על בגין. פעם זה היה חיקיהחוף. הפעם זה תיקי ההסברה. העיקר שיהיה תיק לשר בלי תיק ולמיסלגה.

22.7.1982 "דבר"

מירון ובננישתי: באורי

הפרופסור שלמה אבינרי

(בעיקבות תדרוך למרצים מטעם צה"ל, ש ניתן על-ידי אבינרי, שוחרר בבננישתי מתפ

קניוק שם-אור

קידו כחסידי, והוא מגיב על דברי אבינרי למרצים.)

מה שמסריר אותי אינם הופעתך ודבריך אלא התסמונת הגלומה בה. זוהי בעיני התי גלמותה של ההתקנת. הסתגלות והנכונות לשרת כל מיסטר. היא מתאפיינת בבנייה לשיטוש התחומים שבין התבוננות מן הצד בתהליכים לבין השתתפות אקטיבית בעיצובם. בבנייה אינטלקטואלית לחפש "קונצפטים ארוכי-טווח באירועי הווה נזילים", ברצון "לפעול מבפנים כי בחוף אי-אפשר להשפיע". בשאיפה להימנע מעימותים, בהשתכרות מה קובה למרכזיה-הכוח בצורך הכפיתי "להיות בעניינים", בכמהה "ליישם את התאוריות". סתגלות נטולת-ערכים זו אופיינית לאנשי רוח ולתנועות פוליטיות בתרבות שאיבדו את מצפנן האידיאולוגי והיא פושה גם אצלנו. תרומתה להידרדרות אינה נופלת מו הנגדמת, על-ידי מחוללי-רבוטע של תהליך ההקצנת ואינה אלא עשיית מעשה זימרי וקבלת שכר כפנחס. בהקשר זה, ראוי שתחזור ותעיין בדבריו של מורנו המשותף יעקב שלמון.

באני כטוח שתמשיך לשמש מרצה ומנחה מבוקש גם בעתיד, ותצליח להסביר היטב מהו ה"כורח" שבהרפתקות חדשות של המדינה ומה תועלת הצמח מהן לעם ישראל. אני ושכמותי, שאיננו מסוגלים להשלים עם מערכת הערכים הגמישה שלך, מוצאים את עצמנו מחוץ למתנה". שהרי, אם אתה מתיימר להיות "אופוזיציה לויאלית", שמח המימסד להענות לך מעמד זה ואו ממילא לפי הנורמה הזאת הופכים אנו ל"אופוזיציה בלתי-לויאלית", דהיינו אנטי-פרטורטית והרסנית.

22.7.1982 "דבר"

אמנון קפריוק:

העבר היהודי העשיר

יש לו תיאבון, לגוש אמונים. בביתאון ההתי נחלויות של הגדה הרצועה, אתה קורא. תוך התרפקות על "העבר היהודי העשיר" של עיריות וכפרים רבים, הנמצאים באזור שצה"ל כבש בלבנון. בגליון הראשון של נקודה שהי פיע אחרי המלחמה, מופיע מאמר בעל אופי מילחמתי, כמובן, שכותרתו היא "כשיהודי אל-קמר כבשו את סגור", וכבר אמר אחד מרבני גוש-אמונים כי דרום לבנון הוא "המ-שכה הטבעי של ארץ-ישראל". הוא לא תבע

סיפוח, אבל אם יוצר מצב בו יימשך הכיבוש, נהיה עדים לא רק לפתיחת בתי-כנסת וישיבות הסדר בדרום-לבנון אלא גם להתנחלויות. אלה, אנשי גוש-אמונים הם אנשים רציניים. רצינותם הולכת בקו ישר יחד עם תוכניותיהם המסור-רפות ומשום כך, כאמור, הם מסוכנים.

20.7.1982 "על-המשמר"

אורה שם-אור:

צעצועים חדשים

העולם של היום כמו ילד מפונק: משחק שעה-שעתיים עם הצעצוע שקיבל, וכבר נמאס לו. ורוצה צעצוע חדש.

לכן, הרואגים לתדמית שלנו, בגלל הקורב-נות באורחים בלבנון, יכולים להירגע. העולם, אותו ילד מפונק, ישכח מכל העניין אחרי כמה שבועות, אם לא כמה ימים.

לעולם אין סבלנות לשמוע שוב ושוב אותו סיפור עצמו.

זוכרים עוד את אפגניסטאן? הפלישה הרר-סית, ההתנגדות האמיצה של האזרחים — — — איזה רעש בכל העולם! איזה צילומים מרגשים של יושבי-ההרים, הלוחמים ברובים ממלחמת העולם הראשונה עם הצבא הרוסי המודרני? לידיעתכם, שום דבר לא השתנה שם. הרר-סים ממשיכים לכבוש, והאזרחים ממשיכים להתנגד, אפילו בית-רשאת. אבל למי איכפת?

21.7.1982 "ידיעות-אחרונות"

יורם קניוק:

ימה של תל-אביב

אחרי כרבע שעה נכנסנו למים. הם היו צהובים ודהים וכחמי סגול נראו משייטים בהם, כאילו היו שמן צף. הלכנו במים בין נייר טואלט, כנראה ישן, קרעי פלאסטיק, ומאות צורות שחורות וירוקות שאת טיבן אני מנסה לא לשער. ישראלים נועזים, המסוגלים לא רק לבחוש במים עכורים, אלא אף לשחות בהם, נראו שוחים בים המושחת.

אני לא יכולתי, החידקים נראו מאיימים. מתנועעים וזזים כל העת.

מאחורי נראו בתי-המלון, במקום שפעם היו חופים. חופים הם לא תמיד געגועים. הזפת הצפה הצליחה לצבוע את כפות רגלי בשחור. אם חילוף חומרים נורמלי הוא קודם שתיה ואחר כך נוזל ממין אחר, הרי כאן זה להיפך: נוזל ממין אחר שאולי אחרי איזו מטאמורפזה נהפך למים.

אני מניח שצפיפות בתי-החולים בארץ היא תוצאה של זיכרון עמום, שפעם באמת היה כאן חוף-ים. הריח היה של מים מבושלים בובל אורגאני. האופק היה ורוד ויפה. על שחיליהם יכתת אוניותיו למגן מפני עצמים צפים, ניסע למלינה מרקורי וגביד שנולדנו בפלשתינה ונזכיר לה שיש לה בעל יהודי.

21.7.1982 "מעריב"

בועז עברון:

בגין ואלכסנדר ינאי

אומנם, רוב המלחמות בהיסטוריה היו "יוזמות", אבל במלחמות כאלה, הנערכות להשגת מטרות פוליטיות במסגרת של מדרי-ניות-כוח מעצמתית, ברגיל אין מניינים את העם. הן נערכות על-ידי צבאות מיקצועיים, לגיונות זרים "וכו", גם בתולדותינו: במרד החשמונאים ובמרד הגדול נגד רומא התגייס רוב העם למלחמה. אבל את מלחמותיו של אלכסנדר ינאי, שהיו מלחמות כיבוש ומעשי "מדיניות-כוח" רגילים, ניהלו צבאות שכירים. אלה אינם שואלים שאלות ואינם דורשים הצדקות אידיאולוגיות. העם לא היה מוכן לשפוך את דמו למען השאיפות האישיות

והשולטיות של המלך. מי שרוצה, כי גם אנו נתחיל בניהול "מדיניות מעצמתית", חייב להבין כי צה"ל אינו בנוי לכך. המילה "הגנה" שבשמו אינם סתם מילה, אלא מבטאת את בסיסו האידיאולוגי. מי שרוצה בניהול מדיניות כזאת היה חייב לבנות צבא מסוג אחר, צבא מיקצועי של מתנדבים, אבל זה כבר לא היה צה"ל. בגין ושרון אולי אינם מודעים לכך, אבל המלחמה הזאת, הרי אמטלות שבשמן נערכה, היא הפגיעה החמורה ביותר שנסגע המארג הפנימי של צה"ל מאז הקמתו. זוהי פגיעה בעצם הבסיס החברתי, ההסכמי והפסיכולוגי, שעליו היתה משותחת עד היום העוצמה האדירה של צה"ל. תוצאותיה של פגיעה זו יהיו ניכרות שנים רבות ויעלו לנו ביוקר רב.

23.7.1982 "ידיעות-אחרונות"

כסוקי השבוע

● ראש הממשלה, מנחם בגין, על סיכויו בבחירות הבאות: "בעוד חודשיים שלוש לא אצלע עוד, כי הרגל תתרפא לגמרי. אחרות את הארץ במשך חודשים ואבקר בכל ישוב בין מטולה ואילת, כדי להיפגש עם העם, אני מרגיש במלוא כוחי להתמודדות הזאת."

● הנ"ל, על תוכניותיו אחרי שיפרוש: "אני חייב לכתוב את סיפורי, שישתדע על שישה כרכים. זה יגולל את כל זמני, אם אלוהים יתן לי. כל כרך יקח לי חצי שנה."

● עורך-הדיון אהרון פאפו, על כתבי ישראל: "שמור עלינו אלי, מפני כתבינו. על הכתבים הורים נדע להישמר בעצמנו."

● ה"כ המערך, אבא אבן: "ידוע שגד אזרחים מפגינים נגד ממשלה. אולם ממשלה נגד אזרחים?"

● שר-הפנים, יוסף בורג, על הפגנת הממשלה: "היה לי הנאום הטוב ביותר. הבעיה היא, שאף אחד לא הקשיב."

● העיתונאי נחום ברנע: "נדמה ש-הדבר היחיד שמפריד עכשיו בין (ח"כ אימרי) רון ו(אריק) שרון הוא האות ש"ן."

● המחזאי יהושע סובול: "עם אחד! צבא אחד! מנהיג אחד! סוף אחד!"

● הנ"ל: "השמש זרחה, השיטה פרחה ופצצת המיצרר צנחה."

● הנ"ל: "אריק מוכן להציע לפלסטינים

עברון בנבנישתי

מלבנון מיקלט זמני בישראל. עד מתי? עד שימצא להם פיתרון סופי."

● השר לפיתוח ולטכנולוגיה, יובל נאמן, על העבירות שעבר בהחזקת מטבע

חוז: "החוקים לא נתפרו טוב למיקרה שלי, אולי לנדאן, עוזרו להעבר של שר הביטחון: "יש לפתור את הבעיה הפלסטית. ניתן ואני מאמין שאם נמשיך לסגור אוניברסיטאות, לא נפתור את הבעיה. בשום מקום בעולם עם לא ניצח אחר כסגור לו את האוניברסיטאות."

● המשורר יעקב (יענקל'ה) רוטבליט: "מיצרר החודש."

● העיתונאי יגאל גלאי: "למולו של אריק, מצלמים אותו מהמותנים למעלה, כמלך הלבנון עושה במיכנסים."